

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34398
Nom	Salut laboral
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1200 - Grau d'Infermeria	Facultat d'Infermeria i Podologia	4	Primer quadrimestre
1213 - Grau d'Infermeria (Ontinyent)	Facultat d'Infermeria i Podologia	4	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1200 - Grau d'Infermeria	21 - Formació optativa	Optativa
1213 - Grau d'Infermeria (Ontinyent)	21 - Formació optativa	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
VISCONTI GIJON, JOSE VICENTE	125 - Infermeria

RESUM

La Llei de Prevenció de Riscos Laborals de 1995 va introduir una nova filosofia en la forma d'entendre la prevenció de riscos en l'empresa. Aquesta filosofia, no obstant això, no va tenir la traducció pràctica desitjada com es va encarregar d'assenyalar la pròpia Estrategia Española de Seguridad y Salud en el Trabajo 2007–2012 en ocupar-se del diagnòstic dels principals problemes i debilitats del sistema de salut laboral que es venien observant. En ella s'assenyalava, per exemple, . Així mateix, s'abundava que .

Per açò, l'esmentada estratègia es plantejava, en el seu Objectiu 2, dedicat a millorar l'eficàcia i qualitat del sistema de prevenció, que . Es denunciava així el que uns altres assenyalaven, més directament, com a pràctiques burocràtiques i de baixa qualitat, generalitzades en la major part dels serveis de prevenció.

Se subratllaven, en definitiva, dos problemes: la falta d'integració de l'activitat preventiva en l'empresa i falta de qualitat i eficàcia dels Serveis de prevenció per a atendre a les necessitats de les empreses.

El programa que es proposa en aquesta assignatura pretén contribuir a pal·liar aquestes deficiències mitjançant la inclusió de continguts que incideixen directament en aquesta problemàtica, contemplant un àrea de coneixement (o unitat temàtica) sobre , que compta amb cinc temes.

L'assignatura inclou, a més, altres dues àrees de coneixement més tradicionals de la salut laboral, com són els reflectits en la unitat , en la qual es repassen els conceptes bàsics, l'organització del sistema de prevenció de riscos laborals i l'activitat preventiva en l'empresa, d'una banda. I els inclosos en la unitat temàtica sobre en la qual es realitza un repàs als principals factors de risc laboral presents en les empreses.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Per a un millor aprofitament de l'assignatura l'alumnat haurà de disposar de coneixements bàsics de:

Anatomia humana

Fisiologia

Fonaments de psicologia en ciències de la salut

Salut pública

COMPETÈNCIES

1200 - Grau d'Infermeria

- Reflexionar sobre la importància de l'anàlisi de gènere en salut i comprendre com en funció d'aquells estils de vida, l'ús del temps i les condicions de treball tenen un impacte en la salut de les persones.
- Treballar en equip, entenent aquest com a unitat bàsica en què s'integren, estructuren i organitzen, de forma uni- o multidisciplinària i interdisciplinària, els professionals i altre personal de les organitzacions assistencials, com a forma d'assegurar la qualitat de l'atenció sanitària.
- Mantenir i actualitzar la competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge de manera autònoma de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat en l'atenció a la salut.
- Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica, biomèdica i sanitària, per obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i epidemiològica.
- Ser capaç de formular hipòtesis, recollir i valorar de forma crítica la informació per a la resolució de problemes aplicant, entre d'altres, l'enfocament de gènere.
- Aplicar les tecnologies i sistemes d'informació i comunicació de les cures de salut.

- Treball fi de grau. Matèria transversal el treball de la qual es realitzarà associat a diferents matèries.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

1. Definir el model causal de les relacions entre el treball i la salut.
2. Definir els conceptes bàsics de la salut laboral i la prevenció de riscos laborals.
3. Reconèixer el marc jurídic de la prevenció de riscos laborals.
4. Comprendre l'organització i el funcionament de la gestió de la prevenció en l'empresa.
5. Reconèixer i manejar la metodologia d'investigació d'accidents.
6. Identificar els riscos derivats de l'ambient de treball i la manera de prevenir-los.
7. Identificar els riscos derivats de la càrrega física de treball i la manera de prevenir-los.
8. Identificar els riscos derivats de les condicions d'ocupació i la manera de prevenir-los.
9. Reconèixer les bases teòriques de la gestió del risc laboral.
10. Comprendre el funcionament dels serveis de prevenció i definir els criteris de qualitat de la seua actuació.
11. Gestionar la informació necessària per a l'actuació preventiva en l'empresa.
12. Conèixer els mecanismes de comunicació per a la gestió preventiva en l'empresa.
13. Discutir les formes que pot adoptar la participació dels treballadors en l'empresa.
14. Reconèixer els principis que regeixen la negociació col·lectiva.
15. Identificar els factors pronòstic de la discapacitat laboral.
16. Reconèixer els processos de reincorporació al treball, els factors pronòstic, els rols dels actors i els models d'intervenció en la discapacitat laboral

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. INTRODUCCIÓ A LA SALUT LABORAL

Tema 1: Treball y salut. Conceptes. Models. Indicadors. Accidents de treball. Malalties professionals. Malalties laborals. Condicions d'ocupació i salut.

Tema 2: Organització del sistema de prevenció de riscos laborals. Marc jurídic de la prevenció. Organismes públics. El Sistema de la Seguretat Social.

Tema 3: L'activitat preventiva en l'empresa. La gestió de la prevenció. L'avaluació dels riscos. La vigilància de la salut.

2. FACTORS DE RISC I PATOLOGIA LABORAL

Tema 4: Seguretat i accidents de treball. Factores de riesgo del accidente de trabajo. Normativa de seguridad. Investigació de accidents.

Tema 5: Higiene industrial. Agents físics: soroll, radiacions, il.luminació, temperatura. Agents químics. Nanotecnologies. Identificació dels riscos. Prevenció dels riscos.

Tema 6: Ergonomia. Esforç físic i manipul.lació de càrregues. Risc postural. Moviments repetitius. Identificació dels riscos. Prevenció dels riscos.

Tema 7: Psicosociologia laboral. Factors de risc psicosocial. Pràctiques de gestió de la mà d'obra. Assetjament laboral. Identificació dels riscos. Prevenció dels riscos.

3. GESTIÓ DE LA PREVENCIÓ

Tema 8: Gestió del risc laboral en l'empresa. Bases per a la gestió del risc laboral en l'empresa. Concepte de cultura preventiva. Risc sistèmic i governança del risc.

Tema 9: Rol del Servei de Prevenció. Estructura i funcions del Servei de Prevenció. Concepte de qualitat aplicat al Servei de Prevenció. Avaluació dels Serveis de Prevenció.

Tema 10: Bases metodològiques. Gestió de la informació. Intervenció preventiva. Avaluació de resultats.

Tema 11: Bases operatives. La comunicació en l'empresa. Participació dels treballadors i treballadores. La negociació col.lectiva.

Tema 12: Gestió de la reincorporació al treball. Discapacitat i factors pronòstic. Rols. Competències. Models d'intervenció. Ferramentes de gestió.

4. PROGRAMA PRÀCTIC

En cadascun dels temes s'aniran intercalant classes pràctiques a manera de taller, el les que es treballaran habilitats de recerca i tractament d'nformació pertinent i d'utilització d'eines de coneixement: llistats d'observació, qüestionaris, etc.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	27,00	100
Pràctiques en aula	8,00	100
Pràctiques en aula informàtica	4,00	100
Pràctiques en laboratori	4,00	100
Tutories reglades	2,00	100
Elaboració de treballs en grup	7,50	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

En funció de les competències, dels objectius d'aprenentatge i dels continguts s'utilitzaran diversos mètodes: metodologia expositiva, treball cooperatiu, discussions en grup, comentari de text, activitats pràctiques i d'aplicació, individuals i grupals, etc. S'utilitzarà una metodologia participativa i dinàmica amb la finalitat de promoure la implicació i la participació de l'alumnat en les classes, incloent explicacions del professorat per a aclarir els pressupostos teòrics. S'usarà el debat quan procedisca i es desenrotllaran treballs pràctics, exposicions i projectes de diversa índole relacionats amb la professió docent i amb la temàtica del mòdul.

AVALUACIÓ**1. PART TEÒRICA**

Els continguts teòrics s'avaluaran mitjançant una prova escrita, utilitzant com a instrument les denominades

o qüestionari amb preguntes tancades, que permeten explorar àmpliament la matèria, donat el nombre elevat de preguntes que poden formular-se i per la facilitat que té l'estudiant per a dur a terme la seua resposta.

La prova constarà d'entre 20 i 30 preguntes, amb 3 alternatives de resposta, de les quals solament una serà la correcta. Les preguntes podran referir-se tant als continguts de la part teòrica com als de la part pràctica impartits en l'aula. La puntuació obtinguda, de 0 a 7, es calcularà tenint en compte la següent fórmula: $(A - E/n - 1) \times p/T$.

PART PRÀCTICA

S'avaluarà mitjançant la resolució d'exercicis o presentació de treballs realitzats a partir de les classes practiques en l'aula. L'assistència a aquestes classes de caràcter practique serà obligatòria, i es procedirà al seu control mitjançant fulla de signatures.

Els exercicis pràctics es puntuaran de 0 a 3 i la nota final serà la mitjana ponderada dels resultats de cada treball.

AVALUACIÓ GLOBAL

L'avaluació global definitiva serà el resultat de sumar la nota aconseguida en la part teòrica més la nota obtinguda en la part pràctica.

- La puntuació obtinguda en la prova equivaldrà al 70% de la nota final.
- Els productes elaborats en els tallers equivaldran al 30% de la nota final.

Per a procedir al calcul de la nota global es deurà haver obtingut almenys un 3,5 sobre 7 en la part teòrica i haver obtingut una puntuació igual o superior a 1,5 sobre 3, en la suma ponderada dels resultats dels treballs presentats en classe.

En cas contrari, la nota que es reflectirà en l'acta serà la suma de la nota de la prova tipus test mes la meitat de la nota obtinguda en els treballs.

La puntuació dels exercicis/treballs realitzats en els tallers es mantindrà fins a la segona convocatòria.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- III Foro ISTAS de Salud Laboral. (2003). Hacer lo que hay que hacer y hacerlo bien. La gestión de la salud y seguridad en el trabajo. ISTAS (Instituto Sindical de Trabajo, Ambiente y Salud). <http://istas.net/descargas/IIIforo.pdf>
- Boix P, Rodryguez A, coord. Criterios de buena práctica profesional en actividades preventivas. Instituto de Seguridad y Salud en el Trabajo (INSST). <https://www.insst.es/documentacion/catalogo-de-publicaciones/criterios-de-buena-practica-profesional-en-actividades-preventivas>
- Falagán Mj, Canga A, Ferrer P, Fernandez JM. (2000). Manual básico de prevención de riesgos laborales. Fundamentos de ergonomía. Oviedo: Sociedad Asturiana de Medicina y Seguridad en el Trabajo y Fundación para la Prevención de Riesgos Laborales. <https://prevencionar.com/media/2017/02/Manual-basico-de-PRL.pdf>
- Rescalvo F. (2004). Ergonomía y salud. Junta de Castilla y León. <https://trabajoyprevencion.jcyl.es/web/jcyl/TrabajoYPrevencion/es/Plantilla100Detalle/1284383247916/Publicacion>
- VV.AA. (2012). Riesgos para la salud y la seguridad en el trabajo en el sector sanitario. Guía de buenas prácticas. Luxemburgo: Oficina de Publicaciones de la Union Europea. <https://op.europa.eu/es/publication-detail/-/publication/4cb4-b787-4538ac5f0238>
- Ruiz Frutos C, García A, Delclós J, Benavides FG (eds). (2013). Salud Laboral. Conceptos y técnicas preventivas. 4a Ed. Barcelona: Masson.

- II Foro ISTAS de Salud Laboral. (2000). Vigilar la salud, prevenir el riesgo. Madrid: ISTAS (Instituto Sindical de Trabajo, Ambiente y Salud). <http://istas.net/descargas/IIforo.pdf>

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts

Es mantenen els continguts teòrics inicialment arreplegats a la guia docent.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

Manteniment del pes de les diferents activitats que sumen les hores de dedicació en crèdits ECTS marcades en la guia docent original.

3. Metodologia docent

1. Pujada de materials a l'Aula virtual
2. Proposta d'activitats per aula virtual
3. Videoconferència síncrona BBC

4. Avaluació

1. Addició d'activitats d'avaluació continua
2. Proves objectives (tipus test) en aula virtual

5. Bibliografia

La bibliografia recomanada es manté perquè és accessible